

12. OMSORGSSTØNAD

12.1 LOVGRUNNLAG

Omsorgsstønad kan tildeles med hjemmel i Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-6. Omsorgsstønad er en ytelse til pårørende eller andre frivillige som har et **særlig tyngende**_omsorgsarbeid for personer som har et stort omsorgsbehov på grunn av alder, funksjonshemming eller sykdom. Kommunene er pålagt å ha ordningen, men det er ikke en individuell rettighet for innbyggerne. Kommunen står fritt til å vurdere og beslutte om et konkret pleie- og omsorgsbehov skal dekkes i form av ordinære tjenester til den omsorgstrengende, eller om det skal gis omsorgsstønad til nærstående som ønsker å påta seg omsorgsoppgaven. Den enkelte har ingen rett til at omsorgsbehovet dekkes i form av omsorgsstønad.

12.2 MÅLSETTING

Skal sørge for best mulig omsorg for de som trenger hjelp i dagliglivet og gjøre det mulig for private omsorgsyter å fortsette med omsorgsarbeidet.

12.3 KRITERIER FOR TILDELING

- All tildeling av tjenester blir gjort på bakgrunn av en kartlegging av funksjonsnivået (IPLOS), helsetilstand og etter individuell / tverrfaglig vurdering.
- Omsorgsstønad kan gis personer over 18 år.
- Kriteriene for tildeling skal kvalitetssikre at tildelingen av omsorgsstønad bygger på faglige vurderinger og er i samsvar med gjeldende lovverk og forskrifter.
- Omsorgsstønadsordningen tar ikke sikte på å gi de som har særdeles tyngende omsorgsarbeid full lønn for de timene de arbeider.
- Det skal foreligge egensøknad. Søker kan være omsorgsyter eller den hjelpetrengende selv. Det er den som yter hjelp som kan tilstås omsorgsstønad.
- Kartlegging foretas som hovedregel etter at det er søkt om hjelpestønad.
- Den omsorgstrengende må støtte omsorgsgivers søknad om omsorgsstønad.
- Den omsorgstrengende må være hjemmeboende.
- Den omsorgstrengende må ha et dokumentert hjelpebehov på grunn av sykdom, alder, funksjonshemming eller andre årsaker.
- Det skal foreligge et tidsestimat fra søker med døgn og ukeplan. Omfang av hjelpen som ytes kartlegges.
- Etter kartleggingen skal det fremgå for voksne at det foreligger et **særlig tyngende omsorgsarbeid** for at omsorgsstønad kan være et aktuelt hjelpetiltak. For barn skal det framgå at omsorgen klart overstiger vanlig omsorg for barn på samme alder.

- Det er en forutsetning at søker utfører omsorgsarbeid som ellers ville høre inn under helse- eller omsorgstjenesten i kommunen. Den hjelpetrengende skal tilfredsstille kriteriene for innvilgelse av praktisk bistand og / eller hjemmesykepleie.

12.4 VURDERING

Den omsorgstrengende må ha et omfattende og varig omsorgsbehov og omsorgsarbeidet må være **særlig tyngende**. Følgende skal vurderes:

- Omfang av tjenesteyting angitt i timer per måned.
- Grad av fysisk / psykisk belastende omsorgsarbeid sett i forhold til normalsituasjon.
- Graden av nattarbeid – avbrudd i søvn.
- Hvordan omsorgsarbeidet er fordelt over tid, i perioder eller hele tiden.
- Om omsorgsarbeidet har vart over lang tid, eller er forventet å vare.
- Om omsorgsarbeidet fører til sosial isolasjon og mangel på ferie og fritid.
- Om søker har omsorg for mer enn én person.
- Om søker har omsorgsplikt. Kun foreldre har omsorgsplikt for mindreårige barn. De vil kun være aktuelt med omsorgsstønning dersom omsorgen klart overstiger vanlig omsorg for barn på samme alder.
- Inntektstap er ikke vilkår for tildeling av omsorgsstønning. God betalingsevne skal heller ikke brukes som årsak til avslag.
- Omsorgsstønning må vurderes opp mot andre tjenester og tiltak som kan avlaste omsorgsgiver i det tyngende omsorgsarbeidet.
- Søker skal i begrenset grad kunne nyttiggjøre seg annen form for hjelp eller fast avlastning.
- Omsorgen skal ytes store deler av døgnet, og gi søker begrenset mulighet til fritid.
- Omsorgsgiver må være vurdert til å være egnet og kompetent til omsorgsarbeidet både av den omsorgstrengende og kommunen i det enkelte tilfelle.

12.5 OMFANG OG BEGRENSNINGER

- Omsorgsstønning skal tildeles med utgangspunkt i den faktiske omsorgsbelastningen, og i en stillingsbrøk som finnes rimelig.
- Tilkjent hjelpestønning og annen form for reell avlastning skal komme til fratrukk ved utmåling.
- Omsorgsstønning skal bare unntaksvis tildeles omsorgsgivere for barn under skolealder.
- Inntektstap er ikke noe vilkår for å få omsorgsstønning. Det vil si at kommunen ikke skal ta stilling til søkers økonomi i vurderingen av omsorgsstønning.
- Vedtak på omsorgsstønning innvilges for en tidsperiode og revurderes fortløpende.
- **Mottaker av omsorgsstønning plikter** å melde fra til Nord-Fron kommune ved endring i pleie og omsorgsforholdet.
- Ved midlertidig opphør i omsorgsytingen, for eksempel pga. sykehusopphold, utover 1 uke, stoppes utbetalingen.

12.6 AVLØNNING

- Det skal inngås avtale om et bestemt arbeid av forbigående art, som et oppdrag mellom omsorgsgiver og kommune.
- Avlønning skal skje etter til enhver tid gjeldende lønnplassering / timelønn for assistenter i Nord-Fron kommune. Lønnes fra vedtaksdato.
- Omsorgsstønad er skattepliktig inntekt, og gir rett til pensjonspoeng etter lov om folketrygd (omsorgspoeng).
- Det skal inngås omsorgskontrakt hvor vilkår for avlønning skal framgå.